

Klage på avslag på dispensasjon-søknad, om etablering av slipp til naust – gbr. 10/4 Rødland, saknr: 21/6470

Tiltaket krever dispensasjon fra LNF, vern av sjø og 100-meter byggeforbuds-soner langs sjø og har vært til vurdering av flere styresmakter og av naboer. Under har jeg beskrevet slik jeg oppfatter at det er konkludert.

- Alver kommune, landbruk er positiv til at det blir gitt dispensasjon.
- Bergen Hamn skriver at tiltaket ikke vil være problematisk i forhold til havne- og farvanns-loven og er innstilt på å fatte positivt vedtak i saken.
- Fiskeridirektoratet skriver at båtslippen er relativt liten og at den ikke vil føre til nevneverdige negative konsekvenser for gytefelt i Hindenesfjorden.
- Alle naboer har vært positive til tiltaket og har uttrykt muntlig at det ville være helt naturlig med støpt slipp i dette tilfellet.
- Statsforvalteren konstaterer størrelsen på slippet og påpeker at slippet i liten grad vil øke privatiseringen av området.
- Plan og byggesak, Alver kommune, er ikke negativ til båtslipp i seg selv, men er kritisk til utforming og materialvalg. Slik jeg leser vurderingen, er det særlig slippets lengde (ca.12 meter) og bruk av betong som er ankepunktene og de viktigste årsakene til avslaget.

Presisering av situasjonskartet

Jeg vil gjerne klage på avslaget fra kommunen, men først må jeg forklare en rettelse eller presisering i byggesøknaden. Fordi slippets lengde er et ankepunkt, har jeg gjort mer nøyaktige målinger. Da entreprenør Sandvik var på befaring, var det ikke lavvann, og nøyaktige målinger var derfor vanskelige. Lengden på slippet ble derfor beskrevet som «fram til fjære sjø» og gitt en omtrentlig lengde på ca. 12 meter. Fjære sjø er et omtrentlig begrep, og jeg har derfor målt avstanden til en tydelig knaus i fjæren, omtrent der det vil være naturlig å avslutte slippet «ved fjære sjø». Avstanden fra naust-portene til denne knausen, er nå målt mer nøyaktig til 10,5 meter. Se figur 1 og 2, under. Den horisontale lengden på slippet som er tegnet i kartet blir da ca. 10,2 meter. Ny situasjonsplan er vedlagt. Se vedlegg 1.

Situasjonsplanen er selv med denne korreksjonen litt misvisende. Sjølinjen i kartet er tegnet for høyt, spesielt på sør-øst-siden av slippet. Viken framfor naustet virker derfor vesentlig videre og dypere på kartet, enn det den faktisk er. (Jeg har antatt at det er taket på naustet som markerer avtrykket i kartet og har derfor tegnet slippet fra portene innunder tak-utstikket.)

Hensikten med tiltaket og valg av utforming

Jeg er både bevisst på og opptatt av å bygge estetisk, i harmoni med naturen, men samtidig solid, bevarende og trygt. Derfor gjorde jeg mye for å harmonisere uttrykket på naustet, da jeg for ca 10 år siden startet rehabiliteringen av dette. I utgangspunktet har naustet ligget godt nede og inneklemt i en naturlig grop. Det at jeg valgte villmarks-panel med gyllen, klar beis og torvtak med samme vegetasjon som området rundt, gjør at naustet harmonerer godt i naturen. Jeg skulle gjerne sett at slippet kunne vært kortere, mindre bratt og gjerne med gode gammeldagse tre-lunner. Jeg har spurt flere, men ingen har kunnet anbefale meg annet enn støpt betong. Begrunnelsen har vært beliggenhet til naustet, forholdene i fjæren utenfor, og det at området framfor naustet ligger utsatt til i forhold til vind og sjø.

Årsaken til rehabiliteringen, var blant annet at naustet var i dårlig stand, lunnene framfor naustet var farlige, og at jeg ville ta bedre vare på den gamle Os-elveren som min farfar kjøpte for over 60 år siden. Kjølen var slitt ned og en del av naglene rustet på grunn av unormal høy fuktighet i naustet. Jeg kjøpte båt-henger og fraktet båten til Oselvarverkstaden. Da jeg hentet båten i Os etter reparasjonen, ble jeg spurt om forholdene i naustet og fikk råd om å drenere naust-grunnen og få et mer skånsomt opptrekk enn lunner.

Da jeg måtte rehabiliterer naustet for ca 10 år siden, tok jeg kontakt med kommunen fordi jeg gjerne ville senke naustet og plassere det 1-2 meter nærmere sjøen. Det ville gjort opptrekket kortere, mindre bratt og trolig sikrere. Jeg slapp å ta stilling til dette, for svaret fra byggesaksvakten i Lindås, var at det ville helt sikkert føre til avslag. Med de erfaringer jeg har nå, etter stormer som har ført vann og grus inn i naustet, kan jeg trolig være glad for at naustet ikke ble flyttet. Det ligger der det alltid har gjort i langt over 100 år, og med en avstand til sjøen på ca 10 - 11 meter ved lavvann.

Fjorden ligger lang og åpen mer enn 20 km mot nordvest og gjør området framfor naustet værhardt. Storm fra den retningen, fører til store bølger som like utfor naustet treffer det steile berget. Bølgene kastes tilbake og treffer nye på vei inn. Det kan derfor bli svært urolig og kaotisk sjø i fjæren. Det har hendt at sjøen har flyttet store steiner opp etter naust-portene og småstein har havnet helt inn i naustet. Siste stormen i vinter har og fjernet store steiner nederst i fjæren. Når vind og sjø kan flytte på steiner i grunnen, vil en enklere og mindre solid konstruksjon som ikke binder grunnen, kunne brytes ned og gjøre området farlig.

Estetisk vurdering av tiltaket

De fleste støpte slippene i nærområdet har gjerne minst én høy side. På grunn av gropen i fjæren foran naustet mitt, vil slippet hovedsakelig ligge lavere enn terrenget på sidene av slippet. På sørsiden av slippet, mot det bratte berget, kan derfor siden på slippet følge terrenget. Det samme kan gjøres på motsatt side. Bare i et mindre område på denne siden av slippet, kan det trolig være nødvendig å avslutte med skråkant. Ved å la slippet i all hovedsak følge fjellet på sidene, unngår vi de rette linjene som er unaturlige i fjæren, og slippet vil være mer i harmoni med terrenget og samtidig virke mindre dominerende. Se figur 3, 4 og 5, under.

Alternative løsninger, som for eksempel en skinneløsning, kan også være estetisk uheldig. På grunn av forholdene i fjæren akkurat her, vil det kreve solid forankring i fjell, noe som og vil påvirke det estetiske uttrykket. Jeg tror ingen som ferdes på sjøen utenfor Henriksneset, vil reagere negativt på en betongslipp inne i den lille trange viken ved naustet. Etter min mening vil en støpt betongslipp som følger linjene i fjellet, være mindre dominerende enn en skinneløsning, i alle fall om det monteres båt-lunner i tre, oppå betong-flaten.

Helse og Sikkerhet

Ifølge pbl §19-2, skal det ved dispensasjon legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet.

Når det gjelder helse og tilgjengelighet, vil det være gunstig å skape trygg tilgang til både sjø og friområder på land. Henriksneset er et av få flate områder på østsiden av Rødlandsosen og burde kunne fungere som et godt rekreasjonsområde. Tidligere var det attraktivt som badeplass for beboere i nærområdet, men sjelden eller aldri brukt av folk som kom sjøveien. For en generasjon siden var det og fortøyningsplass for opptil 6 – 7 båter. I dag er det normalt ingen som fortøyer båter her. Det kan være flere årsaker til akkurat det, men en av årsakene kan være den vanskelige tilgjengeligheten fordi det meste av neset er omkranset av steile og høye berg rett i sjøen. Her vil en støpt betong-slip med ru overflate være positiv, både for oss som ønsker tilgang til sjøen, beboere som har andel i fellesområdet like ved slippet og alle andre som vil gjøre strandhugg, spesielt når kaien (opprinnelig tiltenkt naustetomt) er nærmest umulig å bruke når den ligger tørt ved lav -vann. Slippet vil derfor ikke være et hinder for intensjonen i LNF, friluft og rekreasjonsområde.

Jeg konstaterer at kommunen ikke ønsker bruk av betong, men det er nettopp betongen som skal binde de løse massene og gjøre det trygt å gå. Det ingen tvil om at en støpt båtslipp vil være vesentlig sikrere enn alle andre tiltak. Det gjelder både når båten skal ut eller inn i naustet og når båten skal brukes.

En lettere konstruksjon som f.eks. skinner, vil óg kreve betong til en nødvendig avrunding like utenfor naustet. Skinner vil og være mer sårbare fordi det er bevegelser og endringer i grunnen. Det gjør at holdbarheten til skinner vil kunne bli kortvarig. En skinneløsning krever og at vi må ned i den farlige og glatte fjæren for å få båten av eller på voggen. Denne løsningen vil ikke gi den nødvendige sikkerhet.

Jeg er klar over at pbl §19-2 gjerne brukes som avslag på søknad, om ikke sikkerheten ved hele tiltaket er god nok. Som for eksempel en søknad om naust med slipp i et område der det er tillatt med bygging av naust generelt, men fjæren gjør at det må gjøre større inngrep. Når situasjonen er at naustet allerede ligger der lovlig, bør det ha samme sikkerhetskrav som andre naust, og gi litt større rom for nødvendige inngrep for å oppnå tilstrekkelig sikkerhet ved bruk.

Ankepunkter

Lengden på slippet er et av ankepunktene fra kommunen. Som forklart i innledningen, er avstanden fra naustportene til fjæren, ca 10,5 meter og ca 15 % kortere enn det vi tidligere antok

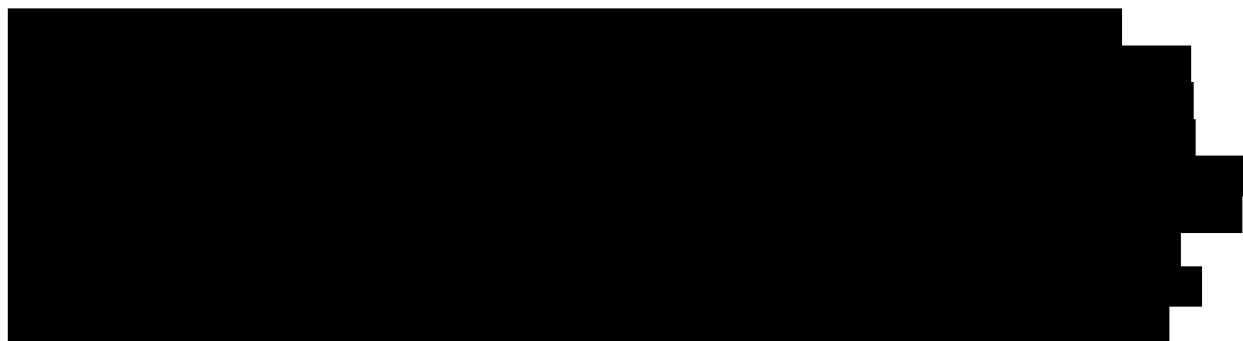
og som ble tegnet på den opprinnelige situasjonsplanen. (Se ny situasjonsplan i vedlegg.) På grunn av nødvendig avrundning av slippen på toppen like foran naustportene, vil den øverste meteren av slippen knapt være synlig sett fra sjøen. Den synlige lengden fra sjøsiden, vil derfor maksimalt være 9,5 meter ved fjære sjø.

Selv om det ikke er uvanlig med store jevne flater i strandsonen, som f.eks. sandstrender, har jeg forståelse for at størrelsen på betongflaten kan være et ankepunkt. Jeg foreslår derfor at det på selve betongflaten monteres lunner av plank med dimensjon (2x6"). Da brytes den store overflaten og gir hele tiltaket et bedre estetisk uttrykk. De langsgående stokkene vil og kunne ha en praktisk funksjon, ved at de holder båtvognen i sentrum av slippen.

Konklusjon

Nettopp fordi naustet har ligget der i generasjoner og ligger der lovlig, må det gjøres nødvendige tiltak som gjøre naustet skikket til det det er ment å brukes til. Dessuten må tiltaket og området utenfor naustet være trygt og være tilstrekkelig sikkert for brukerne av naustet. Jeg leser at kommunen ikke er negativ til båtslipp i seg selv, men at løsningen ikke må gjøre større inngrep enn absolutt nødvendig. Slik jeg ser det og har begrunnet, er det i dette tilfellet kun en støpt betongslipp som vil kunne gjøre fjæren trygg og sikker. Ifølge entreprenøren og andre som har sett området, er det kun betong som vil være i stand til å stabilisere steinene i grunnen og gi en bærekraftig måte å få båten inn og ut av naustet.

Statsforvalteren bemerker at det ikke ønskelig med betongslipp ved alle naust i kommunen. Underforstått kan det være greit at noen naust kan ha behov for dette. Naustet mitt ligger værutsatt og høyt. Området utenfor naustet, er både bratt, glatt og ufordelaktig, og det er ikke sikkert nok til vanlig bruk. Derfor mener jeg at akkurat naustet på 10/4 må tilhøre gruppen av de «noen» som bør få tillatelse til støpt slipp. Dette for å gi et etablert naust som har ligget der i langt over 100 år, en god, sikker og bærekraftig bruksløsning. Med de begrunnelse jeg har gitt, gjelder ikke dette alle steder, og en dispensasjon i dette tilfellet, vil derfor ikke gi føringer for alle andre som ønsker å bygge betongslipp.

Alle offentlige kontor hvor saken har vært til vurdering, har enten vært ubetinget positiv eller konkludert med at tiltaket har liten innvirkning på omgivelsene. Tiltaket vil i liten grad påvirke formålet i LNF, når det gjelder landbruk og friluft. (Jfr. Uttalelsen fra landbruk og min argumentasjon under «Helse og sikkerhet».) Lovens formålsbestemmelse blir derfor ikke tilsidesatt i vesentlig grad. Jeg er enig i at tiltaket ikke må gjøre større inngrep enn helt

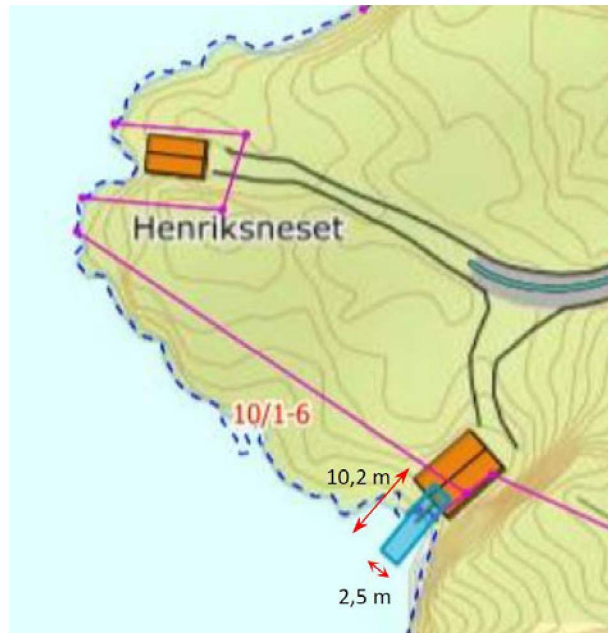
nødvendig. Det at slippet vil ligge nede i en naturlig grop, vil være dempende på uttrykket. I tillegg har jeg valgt å begrense lengden til et minimum og nå i denne klagen, foreslått flere tiltak som kan dempe uttrykket ytterligere.

Med de begrunnelsene jeg har gitt og etter en samlet vurdering, vil fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene.

Med vennlig hilsen
Thorleif Rødland

Vedlegg:

1. Forstørret utsnitt av situasjonskartet. Horisontal lengde er 10,2 meter.

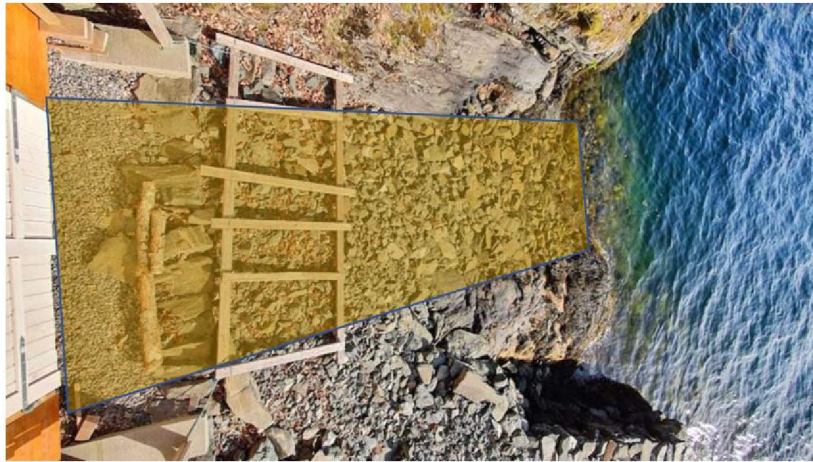
2. Oppmålt avstand fra nausteportene til knaus i fjæren. Lengden langs slippen er 10,5 meter.

3. Naustet med markert område for betongslipp, sett fra kai-siden.

4. Merket område for slipp med rette kantlinjer, sett ovenfra taket på naustet.

5. Merket område for slipp med kanter som følger fjellet og berget der det er naturlig, sett ovenfra taket på naustet.

